C/2023/397

23.11.2023

P9_TA(2023)0070

Euroopa Ombudsmani tegevus – 2021. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 14. märtsi 2023. aasta resolutsioon Euroopa Ombudsmani 2021. aasta tegevust käsitleva aastaaruande kohta (2022/2141(INI))

(C/2023/397)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse Euroopa Ombudsmani 2021. aasta tegevust käsitlevat aastaaruannet,

— võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artikli 10 lõiget 3,

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artiklit 15, artikli 24 lõiget 3 ning artiklit 228 ja artikli 298 lõiget 1,

— võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikleid 11, 41, 42 ja 43,

— võttes arvesse ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi 24. juuni 2021. aasta määrust (EL, Euratom) 2021/1163, millega kehtestatakse ombudsmani ülesannete täitmist reguleeriv kord ja üldtingimused (Euroopa Ombudsmani põhikiri) ning tunnistatakse kehtetuks otsus 94/262/ESTÜ, EÜ, Euratom [1],

— võttes arvesse Euroopa hea halduse tava eeskirja, mille Euroopa Parlament võttis vastu 6. septembril 2001. aastal,

— võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Ombudsmani vahel 15. märtsil 2006. aastal sõlmitud koostöö raamlepingut, mis jõustus 1. aprillil 2006. aastal,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa Ombudsmani tegevuse kohta,

— võtta arvesse oma 9. märtsi 2022. aasta resolutsiooni kodanike kaasamise kohta: petitsiooniõigus, õigus esitada kaebus Euroopa Ombudsmanile ja Euroopa kodanikualgatus [2],

— võttes arvesse kodukorra artiklit 54 ja artikli 232 lõiget 1,

— võttes arvesse petitsioonikomisjoni raportit (A9-0054/2023),

A. arvestades, et 7. juunil 2022. aastal esitati Euroopa Ombudsmani 2021. aasta tegevust käsitlev aastaaruanne ametlikult Euroopa Parlamendi presidendile ja 8. septembril 2022. aastal tutvustas ombudsman Emily O'Reilly aruannet Brüsselis petitsioonikomisjonile;

B. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklid 20, 24 ja 228 ning harta artikkel 43 annavad Euroopa Ombudsmanile pädevuse võtta vastu kaebusi, mis puudutavad haldusomavoli juhtumeid liidu institutsioonide, organite ja asutuste tegevuses (välja arvatud Euroopa Liidu Kohtu töös õigusemõistjana);

C. arvestades, et ELi toimimise lepingu artiklis 15 on sätestatud, et „hea valitsemistava edendamiseks ja kodanikuühiskonna osalemise tagamiseks teevad liidu institutsioonid, organid ja asutused oma tööd võimalikult avalikult“ ning et „igal liidu kodanikul ja igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes elab või kelle registrijärgne asukoht on mõnes liikmesriigis, on õigus pääseda ligi liidu institutsioonide, organite ja asutuste […] dokumentidele“; arvestades, et kodanike õiguste ja põhivabaduste tagamiseks on väga tähtis pakkuda ELi kodanikele kvaliteetseid teenuseid ja hoolitseda, et ELi haldusasutused vastaks kodanike vajadustele ja muredele;

D. arvestades, et harta artiklis 41, mis käsitleb õigust heale haldusele, on muu hulgas sätestatud, et „igaühel on õigus sellele, et liidu institutsioonid, organid ja asutused käsitleksid tema küsimusi erapooletult, õiglaselt ning mõistliku aja jooksul“;

[1] ELT L 253, 16.7.2021, lk 1.
[2] ELT C 347, 9.9.2022, lk 110.

E. arvestades, et ELi toimimise lepingu artikli 298 lõikes 1 on sätestatud, et liidu institutsioone, organeid ja asutusi abistab nende ülesannete täitmisel avatud, tõhus ja sõltumatu Euroopa halduskorraldus;

F. arvestades, et õigus pöörduda Euroopa Ombudsmani poole, petitsiooniõigus ja Euroopa kodanikualgatus on osalusvahendid, mis soodustavad läbipaistvust, osalusdemokraatiat ja Euroopa kodanikuaktiivsust;

G. arvestades, et 2021. aastal aitas Euroopa Ombudsman 20 536 inimest ja algatas 338 uurimist, millest 332 põhinesid kaebusel ja kuus olid omaalgatuslikud, ning lõpetas 305 uurimist (300 kaebusel põhinevat ja viis omaalgatuslikku uurimist); arvestades, et suurim osa uurimistest puudutas komisjoni (208 uurimist ehk 61,5 %); arvestades, et suuruselt järgmised arvnäitajad puudutasid Euroopa välisteenistust (16 uurimist ehk 4,7 %), Euroopa Parlamenti (13 uurimist ehk 3,8 %), Euroopa Personalivaliku Ametit (13 uurimist ehk 3,8 %), Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Ametit (11 uurimist ehk 3,3 %), Euroopa Ravimiametit (kaheksa uurimist ehk 2,4 %), Euroopa Liidu Nõukogu (seitse uurimist ehk 2,1 %), Euroopa Pettustevastast Ametit (kuus uurimist ehk 1,8 %) ja muid institutsioone (34 uurimist ehk 10,1 %);

H. arvestades, et ombudsmani poolt 2021. aastal lõpetatud uurimiste kolm mureküsimust olid läbipaistvus ja vastutus (juurdepääs teabele ja dokumentidele) (29 %), teeninduskultuur (26 %) ja kaalutlusõiguse nõuetekohane kasutamine, sealhulgas rikkumismenetlustes (18 %); arvestades, et muud probleemid hõlmasid menetlusõiguste järgimist, põhiõiguste järgimist, personaliküsimuste head haldamist, usaldusväärset finantsjuhtimist, üldsuse osalemist ELi otsustusprotsessis, eetikaküsimusi ja ELi administratsiooni puudutavatest rikkumisest teatamist;

I. arvestades, et 2021. aasta strateegilise töö raames algatas ombudsmani büroo kuus uut strateegilist uurimist järgmistel teemadel: kuidas komisjon haldab oma töötajate pöördukseefektiga seotud töökohavahetusi; komisjoni ja tubakatööstuse esindajate vahelise suhtluse läbipaistvus; kuidas Frontex täidab oma põhiõigustealaseid kohustusi ja tagab vastutuse seoses lisandunud kohustustega; kuidas Euroopa Kaitseagentuur käsitles oma endise tegevjuhi taotlust asuda juhtivale kohale Airbusis; kuidas komisjon jälgib ELi vahendite kasutamist selleks, et edendada puuetega inimeste ja eakate õigust iseseisvale elule; ning kuidas Euroopa Investeerimispank hoiab enne töölevõtmisotsuste tegemist tööotsijate teatavaid isikuandmeid;

J. arvestades, et ombudsman leidis pöördukseefekti käsitlevas ulatuslikus uurimises, mis hõlmas komisjoni poolt 2019.–2021. aastal tehtud 100 otsusest koosnevat valimit, et komisjon keelas ainult kaks tegevust;

K. arvestades, et 2021. aastal täitus dokumentidele üldsuse juurdepääsu käsitleva määruse (EÜ) nr 1049/2001 ([3]) (läbipaistvusmäärus) jõustumisest 20 aastat; arvestades, et 2021. aastal seadis ombudsman kogu aasta vältel dokumentidele juurdepääsu oma büroo tegevuse keskpunkti, kuna läbipaistvus on endiselt peamine kaebuste teema ja tema töö prioriteet; arvestades, et ombudsman korraldas avaliku konverentsi, mis käsitles seda, kuidas tuleks läbipaistvusmäärust ajakohastada, et vastata selles valdkonnas üldsuse vajadustele;

L. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on mitmel korral otsustanud, et just avatus õigusloomeprotsessis on see, mis võimaldab mitme eri seisukoha lahknevused avalikult läbi arutada, annab institutsioonidele ELi kodanike silmis suurema legitiimsuse ja suurendab kodanikes usaldust; arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on sedastanud, et teabe ja arutelude puudumine võib kodanikes kahtlusi tekitada ja väärinfo levimist soodustada mitte ainult mõne õigusakti seaduslikkuse kohta, vaid tegelikult ka selle kohta, kas otsustamisprotsess tervikuna on üldse seaduslik ([4]);

M. arvestades, et kodanike osalemise parandamine ja läbipaistvuse tagamine ELi tasandil on keskse tähtsusega, et ületada tajutav lõhe ELi, selle institutsioonide, kodanike ja esindusorganisatsioonide vahel, et kodanikud hakkaksid ELi institutsioone rohkem usaldama ja tekiks tõeliselt mitmetasandiline demokraatia; arvestades, et ombudsmanil on selle lõhe ületamisel keskne roll;

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (ELT L 145, 31.5.2001, lk 43).

([4]) Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 1. juuli 2008, Rootsi ja Turco *vs.* nõukogu, C-39/05 P ja C-52/05 P, ECLI:EU:C:2008:374, punkt 59, ja kohtuotsus, Euroopa Kohus, 22. märts 2018, Emilio De Capitani *vs.* Euroopa Parlament, T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punkt 78.

N. arvestades, et kaebused, mille kodanikud ombudsmanile esitavad, on osalusdemokraatia ja liidu otsustusprotsessi õiguspärasuse oluline osa, sest need edendavad ELi institutsioonides ja organites läbipaistvust ja head haldust; arvestades, et ombudsmani roll on aastate jooksul arenenud ning nüüd on tal võimalik kasutada algatusvolitusi, et aidata lahendada ELi halduses valitsevaid süsteemseid probleeme ja anda olukorra parandamiseks soovitusi, et mitmesuguste haldusomavoli juhtumitega seotud probleeme lahendada, ning võtta niimoodi kodanike elus sellistes küsimustes nagu keskkond, ränne ja tervishoid üha tähtsam koht;

O. arvestades, et kaebuste puhul, mis ombudsmani pädevusse ei kuulu, peaks ta soovitama kaebuse esitajal pöörduda teise asutuse või petitsioonikomisjoni poole;

P. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on rõhutanud, et ELi demokraatiamudelil on kaks mõõdet: esindusdemokraatia, mis põhineb ELi lepingu artikli 10 lõigetel 1 ja 2, ning osalusdemokraatia, mis põhineb ELi lepingu artikli 10 lõikel 3; arvestades, et esimene mõõde tähendab, et kodanike esindajad vastutavad oma otsuste eest, ja teine mõõde võimaldab kodanikel otsustusprotsessis osaleda; arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on märkinud, et läbipaistvus omab tähtsust mõlema mõõtme puhul ([5]);

Q. arvestades, et oma 2021. aasta strateegilise töö raames hakkas ombudsmani büroo ellu viima uusi strateegilisi algatusi selle kohta, kuidas ELi institutsioonid, organid ja asutused salvestavad tekst- ja kiirsõnumeid, mille töötajad on oma ametiülesannete täitmisel saatnud või saanud; tehisintellekti ja ELi haldusasutuste kohta; ELi haldusasutuste kohustuse kohta teavitada üldsust sellest, kuidas nad saaksid kasutada oma juurdepääsu õigust ELi dokumentidele; ELi institutsioonide sõlmitud lepingute pakkumuste haldamise ELi portaali läbipaistvuse kohta; komisjoni läbipaistvuskohustuste kohta seoses ELi tubakaalaste õigusaktide eelseisva läbivaatamisega; selle kohta, kuidas komisjon teeb kättesaadavaks teabe volinike ja organisatsioonide või füüsilisest isikust ettevõtjate vaheliste kohtumiste kohta; ning selle kohta, kuidas komisjon tagab inimõiguste austamise rahvusvaheliste kaubanduslepingute puhul;

R. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on märkinud seoses üldsuse võimalikult laiaulatusliku juurdepääsu õigusega ELi dokumentidele, et avatus selles osas aitab tugevdada demokraatiat, võimaldades kodanikel kontrollida kogu teavet, mis võeti seadusandliku akti aluseks; arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on märkinud, et kodanike võimalus tutvuda seadusandliku tegevuse alustega on tingimus, mis võimaldab neil demokraatlikke õigusi tõhusalt kasutada ([6]).

S. arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on tõlgendanud ELi lepingu artikli 10 lõiget 3 nii, et demokraatliku legitiimsuse põhimõttel põhinevas süsteemis peavad kaasseadusandjad vastutama üldsuse ees oma tegude eest; arvestades, et Euroopa Liidu Kohus on märkinud, et kodanike poolt demokraatlike õiguste teostamine eeldab võimalust jälgida detailselt otsustusprotsessi institutsioonides, kes osalevad seadusandlikus menetluses, ja õigust tutvuda kogu asjaomase teabega ([7]);

1. kiidab Euroopa Ombudsmani tutvustatud 2021. aasta aruande heaks ja kiidab selle ladusat esitust, mis hõlmab ombudsmani 2021. aasta töö olulisemaid fakte ja arvnäitajaid;

2. tunnustab Emily O'Reillyt ja tema bürood märkimisväärse töö ja konstruktiivsete pingutuste eest, mille eesmärk on viia tasakaalu ELi institutsioonide õigus teha tööd ja avalik huvi tagada ELi haldusasutused, mis järgivad oma töös kõrgeimaid usaldusväärsuse ja vastutuse standardeid; tunnustab neid esindus- ja osalusdemokraatia tugevdamise eest, parandades samal ajal üldsuse osalemist ELi otsustusprotsessis ja selle legitiimsust; tunnistab, et ombudsmani töö on toonud liidu institutsioonides ja organites kaasa positiivseid muutusi;

3. hindab ombudsman Emily O'Reilly ja petitsioonikomisjoni häid suhteid 2021. aastal; tunnustab nende kahe organi vahelist tihedat koostööd kui olulist vahendit ELi institutsioonide demokraatliku vastutuse suurendamiseks; tuletab meelde, et suhtlemine Euroopa Ombudsmaniga on Euroopa Parlamendi kodukorra kohaselt üks petitsioonikomisjoni ülesandeid; hindab ühist huvi, mis kajastub mitmes ombudsmani uurimistel põhinevas resolutsioonis, eelkõige seoses ELi haldusasutuste läbipaistvuse ja vastutusega COVID-19 kontekstis;

([5]) Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punkt 41.

([6]) Euroopa Kohtu otsused kohtuasjades C-39/05 P ja C-52/05 P, ECLI:EU:C:2008:374, punkt 46, ning T-540/15, EU:T:2018:167, punkt 80; 17. oktoobri 2013. aasta otsus kohtuasjas C-280/11 P, nõukogu *vs.* Access Info Europe, ECLI:EU:C:2013:671, punkt 33, 15. septembri 2016. aasta otsus kohtuasjas T-710/14, Herbert Smith Freehills *vs.* nõukogu, ECLI:EU:T:2016:494, punkt 35.

([7]) Euroopa Kohtu 22. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas Access Info Europe *vs.* nõukogu, T-233/09, ECLI:EU:T:2011:105, punkt 69, ja kohtuasjas T-540/15, ECLI:EU:T:2018:167, punkt 98.

4. tunneb heameelt ombudsmani ellu viidud algatuste üle, mille eesmärk oli selgitada, kuidas ELi institutsioonid, organid ja asutused saaksid teavitada kodanikke üldsuse dokumentidele juurdepääsu õigusest; väljendab heameelt 15. novembril 2021 Brüsselis toimunud avaliku konverentsi üle, mille korraldas ombudsmani büroo teemal „Juurdepääs ELi dokumentidele: mis edasi?“, et käsitleda dokumentidele juurdepääsu reeglite tulevikku;

5. tunnustab ombudsmani töö eest lühikese juhendi koostamisel, et anda suuniseid selle kohta, milliseid poliitikameetmeid ja tavasid peaksid ELi haldusasutused rakendama, et tagada üldsuse juurdepääs ELi dokumentidele; tunnustab ombudsmani nõuannete eest, mida antakse ombudsmani veebisaidil kättesaadava interaktiivse juhendi kaudu;

6. on kindlalt veendunud, et kodanike juurdepääs kõigile Euroopa institutsioonide organite ja asutuste dokumentidele on osalusdemokraatia alus ning aitab suurendada üldsuse teadlikkust ELi institutsioonidest ja toetust neile; tunneb heameelt ombudsmani püüdluste üle suurendada üldsuse osalemist ELi otsustusprotsessis ja otsustusprotsessi demokraatlikku legitiimsust; juhib tähelepanu sellele, et õigus pöörduda ombudsmani poole suurendab kodanike kaasatust ELi institutsioonide tegevusse ja tugevdab nende usaldust ELi institutsioonide vastu, kuna sellega edendatakse ELi institutsioonide ja organite läbipaistvust ja head haldust;

7. tuletab meelde, et Euroopa Liidu Kohus on rõhutanud, et erapooletusnõue, mis on institutsioonidele, organitele ja asutustele nende ülesannete täitmisel siduv, on mõeldud võrdse kohtlemise tagamiseks, mis on üks Euroopa Liidu alustalasid; rõhutab, et selle nõude eesmärk on vältida võimalikke huvide konflikte ja see hõlmab kõiki asjaolusid, mille üle ametnik või teenistuja peab otsustama, võttes arvesse sõltumatuse ja aususe tagamise väga suurt tähtsust nii liidu institutsioonide, organite ja asutuste sisemises toimimises kui ka välises kuvandis ([8]);

8. on seisukohal, et tingimata tuleb jätkata ELi kodanikele asjakohase teabe jagamist ombudsmani rolli ja tegevuste ulatuse kohta ning tema mõju kohta ELi institutsioonide arengule;

9. tuletab meelde, et üks võimalus, kuidas kodanike suhtumist ELi parandada, on muuta EL nende jaoks mõistetavamaks, arusaadavamaks ja läbipaistvamaks; on veendunud, et kui kodanikel oleks õigus valitsuselt aru nõuda, tugevdaks see kodanike demokraatlikke õigusi ja suurendaks kodanike usaldust ELi otsustusprotsessi vastu; kutsub komisjoni üles võtma vajalikke meetmeid, et tagada võimalikult suur läbipaistvus; peab väga kahetsusväärseks, et vaatamata parlamendi ja ombudsmani mitmele üleskutsele on nõukogu praeguse töö läbipaistvus endiselt puudulik ning kodanikel puudub nõukogu koostatud seadusandlikele dokumentidele asjakohane juurdepääs; kutsub nõukogu üles järgima demokraatia läbipaistvusstandardeid, nagu on nõutud aluslepingutes ja mida ombudsman soovitas oma 2018. aasta mai eriaruandes ([9]);

10. rõhutab, et 2021. aastal möödus läbipaistvusmääruse jõustumisest 20 aastat; väljendab heameelt selle üle, et ombudsmani büroo pööras kogu 2021. aasta jooksul sellele teemale eritähelepanu; märgib, et sellel süsteemil on olnud positiivne mõju, kuid seda on võimalik kohandada, et tehnoloogia arenguga paremini kohaneda; märgib murega, et kehtivad õigusaktid, mis käsitlevad üldsuse juurdepääsu ELi dokumentidele, on viimastel aastakümnetel toimunud tehnoloogia arengu tõttu dokumentidele juurdepääsu, uute sidevahendite ning teabe salvestamise, haldamise ja säilitamise eri viiside tõttu täielikult iganenud; tunnistab, et läbipaistvusmäärus tuleb läbi vaadata, et EL oleks dokumentidele üldsuse juurdepääsu ja kodanikele demokraatliku läbipaistvuse tagamisel esirinnas; väljendab heameelt ombudsmani panuse üle läbipaistvusmäärusse ning kutsub komisjoni, nõukogu ja asjaomast parlamendikomisjoni üles võtma seda arvesse;

11. võtab teadmiseks asjaolu, et nagu asepresident Věra Jourová 15. novembril 2021 toimunud avalikul konverentsil „Juurdepääs ELi dokumentidele: mis edasi?“ märkis, on komisjon valmis jätkama koostöös kaasseadusandjatega dokumentidele juurdepääsu valdkonnas seadusandlikku tööd;

12. rõhutab, et ombudsman on teinud strateegilise algatuse selle kohta, kuidas haldusasutused salvestavad tekst- ja kiirsõnumeid, mille töötajad on oma ametiülesannete täitmisel saatnud või saanud; toetab ombudsmani võetud kohustust parandada läbipaistvuskohustuste raames seda, kuidas ELi haldusasutused tekst- ja kiirsõnumeid ning muid uusi tehnoloogiaid käsitlevad;

([8]) Vt 12. oktoobri 2022. aasta otsust kohtuasjas Vasallo Andrés *vs.* parlament, T-496/21, punkt 21 (ECLI:EU:T:2022:628); 27. märtsi 2019. aasta otsust kohtuasjas Dr. August Wolff GmbH & Co. KG Arzneimittel ja Remedia d.o.o. *vs.* komisjon, C-680/16 P, punkt 26 (ECLI:EU:C:2019:257).

([9]) Euroopa Ombudsmani eriaruanne „Strateegiline uurimine OI/2/2017/TE nõukogu õigusloomeprotsessi läbipaistvuse kohta“.

13. võtab teadmiseks ombudsmani uurimise, mis käsitles komisjoni keeldumist anda üldsusele juurdepääs komisjoni presidendi ja ühe ravimifirma tegevdirektori vahel COVID-19 vaktsiini ostmise teemal vahetatud tekstisõnumitele; tuletab meelde, et tekstsõnumeid, mille sisu on seotud institutsiooni vastutusalasse kuuluva poliitika-, tegevus- ja otsustusvaldkonnaga, käsitatakse läbipaistvusmääruse kohaselt ELi dokumentidena; kutsub komisjoni üles täielikult järgima eetika, läbipaistvuse ja Euroopa kodanike ees aru andmise kohustuse põhimõtteid;

14. juhib tähelepanu ombudsmani uurimisele selle kohta, kuidas komisjon käsitles taotlust üldsuse juurdepääsuks 2020. aasta kevadel COVID-19 pandeemia ajal levitatud meditsiiniliste maskide kvaliteeti käsitlevatele dokumentidele; märgib murega, et taotluse esitamise ajal ega rahvatervisekriisi ajal ei taganud komisjon võimalikult suurt läbipaistvust;

15. rõhutab, et tuleb jälgida, kuidas rakendatakse ombudsmani 2016. aasta soovitusi õigusloomeprotsessi suurema läbipaistvuse kohta; väljendab heameelt ombudsmani nõudmise üle tagada kolmepoolsetel läbirääkimistel suurem läbipaistvus, tunnistades samas vajadust õige tasakaalu järele läbipaistvuse ning seadusandlike ettepanekute suhtes kompromisside saavutamisega seotud probleemide ja tundlike küsimuste vahel; kordab oma üleskutset avaldada enne või vahetult pärast kolmepoolseid kohtumisi ka dokumendid, sealhulgas ajakavad, päevakorrad, protokollid, läbivaadatud dokumendid, muudatusettepanekud ja teave liikmesriikide delegatsioonide ning nende seisukohtade ja protokollide kohta standardses ja kergesti juurdepääsetavas veebikeskkonnas kooskõlas läbipaistvusmäärusega ja kooskõlas Euroopa Liidu Kohtu praktikaga;

16. väljendab heameelt ombudsmani ulatusliku strateegilise uurimise üle selle kohta, kuidas komisjon käsitleb pöördukseefekti olukordi, ning ombudsmani uurimiste üle pöördukseefekti kohta teistes Euroopa Liidu organites, näiteks Euroopa Investeerimispangas ja Euroopa Kaitseagentuuris; tuletab meelde, et pöördukseefekti küsimuse nõuetekohane käsitlemine on oluline, et säilitada usaldus ELi institutsioonide vastu; kordab, et kutsub ombudsmani üles jätkama tööd, et aidata tagada pöörduksejuhtumitega seotud ELi kõrgemate ametnike nimede õigeaegne avaldamine ning kindlustada kogu asjassepuutuva teabe täielik läbipaistvus; kutsub komisjoni üles pöördukseefekti ja huvide konflikti käsitlevaid reegleid karmistama ning tagama kõigis ELi institutsioonides rangete reeglite rakendamise;

17. tunnustab ombudsmani selle eest, et ta uuris, kuidas komisjon käsitles muret seoses ELi kapitaliturgude liidu kõrgetasemelise foorumi koosseisuga, järeldades, et komisjoni meetmed võimalike huvide konfliktide leevendamiseks tõid kaasa selle, et rühma 28 liikmest ainult seitse olid tõeliselt sõltumatud; rõhutab, et selle juhtumi puhul tuvastati haldusomavoli; kutsub seetõttu komisjoni üles kehtestama huvide konfliktide vältimiseks kõige rangemad eetikareeglid ja astuma edasisi samme pöördukseefektiga tegelemiseks, järgides täielikult ombudsmani soovitusi;

18. väljendab heameelt ombudsmani strateegilise uurimise üle, mille eesmärk on hinnata, kuidas komisjon tagab, et tema suhtlus tubakatööstuse huvide esindajatega on läbipaistev; peab kahetsusväärseks, et komisjon, välja arvatud tervise ja toiduohutuse peadirektoraat (DG SANTE) ning maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat (DG TAXUD), ei suuda tubakatööstuse esindajatega peetavate kohtumiste täielikku ja ennetavat läbipaistvust endiselt tagada; peab kahetsusväärseks, et suutmatus õõnestab täielikku avalikku kontrolli, nagu on nõutud Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni sätetes;

19. juhib tähelepanu sellele, et Frontexi kaebuste esitamise mehhanismi kohta tehtud uurimise alusel, milles ombudsman juhtis tähelepanu ameti viivitustele mehhanismist endast tulenevate ja põhiõiguste ametniku uute kohustuste täitmisel, alustas ombudsman omaalgatuslikku uurimist selle kohta, kuidas Frontex täidab oma põhiõigustealaseid kohustusi ja tagab vastutuse seoses suurenenud vastutusalaga; rõhutab, et selle uurimise eesmärk oli selgitada küsimusi, mis on seotud vastutusega Frontexi ühisoperatsioonide eest, rändajate tagasisaatmisega seotud tegevustega ja rände toetamisega taustakontrolli tegemisel ELi välispiiridel;

20. tunneb heameelt selle üle, et pärast kodanikuühiskonna organisatsiooni kaebust algatati uurimine komisjoni rolli kohta selliste gaasiprojektide kestlikkuse hindamisel, mis on loetletud piirkondliku tähtsusega projektidena energiaühenduses, mis ühendab ELi, Lääne-Balkani riike, Musta mere piirkonna riike ja Norrat, ning milles tauniti, et komisjon ei suutnud tagada, et gaasiprojektide kestlikkust oleks enne nimekirja kandmist nõuetekohaselt hinnatud; tuletab meelde, et neid projekte hinnati sellise metoodika alusel, mida komisjon kasutas varem oma ühishuviprojektide loendi koostamisel, kuid mis on ebapiisav ja mida enam ei kasutata; on seisukohal, et eelkõige praeguses energeetika geopoliitilises kontekstis tuleks ELi edendatavaid või rahastatavaid energiaprojekte hinnata võimalikult läbipaistval, järjepideval ja kaasaval viisil;

21. väljendab heameelt ombudsmani avalduste üle kaubandusmenetluste kohta, milles rõhutatakse haldusomavolina asjaolu, et komisjon ei viinud enne ELi ja Mercosuri kaubandusläbirääkimiste lõpetamist lõpule ajakohastatud kestlikkusmõju hinnangut;

22. rõhutab 2021. aasta juunis vastu võetud ombudsmani büroo ajakohastatud põhikirja olulisust; tuletab meelde, et uue põhikirjaga kodifitseeritakse ombudsmani büroo mitmed viimaste aastate töötavad; väljendab heameelt asjaolu üle, et muudetud põhikiri annab ombudsmani büroole tugevdatud õigusraamistiku ja kehtestab uued kaitsemeetmed, mis tagavad veelgi tema sõltumatuse; on kindlalt veendunud, et ombudsmani büroole eraldatud eelarvet tuleb muuta, et tagada sellele vajalikud vahendid, et tulla tõhusalt toime üldise töökoormusega ja et ta saaks jätkata asjatundlikku tööd Euroopa kodanike teenistuses;

23. tunnustab ombudsmani bürood niisuguse kiirmenetluse rakendamise ja läbivaatamise eest, mille eesmärk on tegeleda kiiresti kaebustega, mis on seotud üldsuse juurdepääsuga dokumentidele; märgib, et menetlus andis suurepäraseid tulemusi, sealhulgas vähenes märkimisväärselt menetlusaeg, suurenes dokumentidele juurdepääsuga seotud kaebuste arv ja sidusrühmade üldine rahulolu kiirmenetlusega;

24. väljendab heameelt komisjoni poolt 3. märtsil 2021 tutvustatud puuetega inimeste õiguste uue strateegia üle, mis hõlmab ajavahemikku 2021–2030 ning millega luuakse raamistik, et rakendada liikmesriikides ja ELi institutsioonides ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni;

25. väljendab heameelt ombudsmani pühendumuse üle; tunnustab tema tööd niisuguse ELi raamistiku liikmena, mille eesmärk on kaitsta, edendada ja jälgida ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni nõuetekohast rakendamist ELi institutsioonides; tunnustab Euroopa rolli ülemaailmse partnerina puuetega inimeste kaasamise toetamisel;

26. rõhutab kahe uurimise tulemusi, mis on seotud ELi vahendite kasutamisega sotsiaalhoolekandeasutustes; väljendab heameelt ombudsmani omaalgatusliku uurimise üle, mis käsitleb seda, kuidas komisjon jälgib ELi vahendite kasutamist, et edendada puuetega inimeste ja eakate õigust iseseisvale elule;

27. väljendab heameelt puuetega inimeste vajadustega hädaolukordades arvestamise kohta koostatud parimate tavade loetelu üle, mis on koostatud strateegilise algatuse tulemusel, milles käsitleti seda, kuidas komisjon võtab arvesse puuetega töötajate erivajadusi COVID-19 kontekstis; ergutab ombudsmani ja tema bürood jätkama tööd puuetega inimeste huvides ning tagama, et nad saaksid täielikult kasutada oma õigust pöörduda Euroopa Ombudsmani poole;

28. tunnustab ombudsmani Euroopa ombudsmanide võrgustiku rolli laiendamise eest seoses suutlikkuse suurendamise ja parimate tavade jagamisega liikmesriikide, EMP riikide ja ELi kandidaatriikide ombudsmanide vahel; tunnustab Euroopa ombudsmanide võrgustikku sihtotstarbeliste veebiseminaride korraldamise eest, mis keskendusid eri teemadele, sealhulgas tehisintellektile ja e-valitsusele haldusasutustes, Frontexi kaebuste esitamise mehhanismile ja sunniviisilise tagasisaatmise järelevalvele ning institutsionaalsele hooldusele, ELi vahendite kasutamisele ja COVID-19 pandeemia õppetundidele;

29. julgustab ombudsmani jätkama Euroopa ombudsmanide võrgustiku vahendusel koostööd riiklike ombudsmanidega; on seisukohal, et tuleb tõhustada suhtlust ning parimate tavade vahetamist riiklike ja piirkondlike ombudsmanide ja Euroopa Ombudsmaniga ning nende vahel, et kodanikud saaksid kaebuste esitamisel oma õiguste kohta rohkem teavet ja paremaid suuniseid; kutsub ombudsmanide võrgustikku üles arutlema riiklike ja piirkondlike ombudsmanide rolli üle ELi kodanike ELi otsustusprotsessi kaasamise suurendamises;

30. tunnustab komisjoni Euroopa elanikkonnakaitse ja humanitaarabioperatsioonide peadirektoraati ning Euroopa välisteenistust selle eest, et nad said Euroopa Ombudsmani 2021. aasta hea halduse auhinna eelmisel aastal tehtud märkimisväärse töö eest, mis seisnes selles, et aidati koju tuua üle poole miljoni COVID-19 pandeemia tõttu maailmas lõksu jäänud ELi kodaniku;

31. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon ja petitsioonikomisjoni raport nõukogule, komisjonile, Euroopa Ombudsmanile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning liikmesriikide ombudsmanidele või samalaadsetele pädevatele organitele.